

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH Ở TỈNH THANH HOÁ GIAI ĐOẠN 2006-2010

DOÀN VĂN PHÚ

Giám đốc Sở Du lịch tỉnh Thanh Hoá

1. Kết quả hoạt động du lịch năm 2005.

Với hơn 120 km bờ biển, Thanh Hoá có khu du lịch biển Sầm Sơn - một trong những khu du lịch được ưa thích nhất khu vực miền Bắc. Ngoài ra, tỉnh còn có một số khu du lịch biển đang được tiếp tục đầu tư như biển Hải Tiến (Hoàng Hoá), biển Nam Sầm Sơn (Quảng Xương), biển Hải Hoà (Tĩnh Gia); các điểm du lịch sinh thái như vườn quốc gia Bến En, suối cá Cẩm Lương, động Từ Thức và nhiều di sản văn hoá vật thể và phi vật thể như 120 di tích lịch sử được xếp hạng quốc gia, nhiều lễ hội truyền thống...

Trên cơ sở kế hoạch 5 năm (2001-2005) của ngành và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Thanh Hoá lần thứ XVI về phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn trong cơ cấu kinh tế của tỉnh, trong năm qua, với sự nỗ lực không ngừng, các chỉ tiêu của du lịch tỉnh đã đạt nhiều thành quả quan trọng.

Ngành Du lịch tỉnh đã hoàn chỉnh quy hoạch tổng thể và quy hoạch chi tiết các khu du lịch quan trọng, nhờ vậy, đã tạo điều kiện thu hút nhiều dự án đầu tư và khai thác có hiệu quả các tài nguyên du lịch vốn có... Đến nay, toàn tỉnh đã có 13 quy hoạch phát triển du lịch được phê duyệt và 2 dự án quy hoạch đang được triển khai; đó là, dự án "Quy hoạch chi tiết phát triển du lịch động Từ Thức", "Quy hoạch chi tiết phát triển khu du lịch Nghi Sơn", khu di tích Lam Kinh và đền Bà Triệu. Công tác khai thác tài nguyên, xây dựng sản phẩm du lịch được tập trung thực

hiện thông qua việc tiếp tục triển khai các dự án xây dựng cơ sở hạ tầng du lịch như dự án đường vành đai thị xã Sầm Sơn, dự án đường giao thông nội bộ khu du lịch - văn hoá Sầm Sơn, dự án đường giao thông kết hợp du lịch tại khu du lịch thành nhà Hồ, đường giao thông vào suối cá Cẩm Lương... với tổng giá trị đầu tư là 12,5 tỉ đồng; trong đó, trung ương hỗ trợ 12 tỉ đồng từ chương trình hành động quốc gia về du lịch... Kết quả đầu tư cơ sở hạ tầng trong mấy năm qua đã làm cho diện mạo du lịch Thanh Hoá có nhiều thay đổi, tạo điều kiện tốt cho việc thu hút các dự án kinh doanh tại các khu, điểm; đồng thời, đã góp phần cải thiện đời sống nhân dân, thúc đẩy phát triển kinh tế trong khu vực có dự án. Điển hình là khu du lịch Kim Quy và 30 cơ sở lưu trú du lịch với tổng số vốn hơn 100 tỉ đồng đã được đầu tư và đưa vào sử dụng.

Như vậy, tính đến hết năm 2005, tổng số vốn đầu tư cơ sở vật chất toàn ngành khoảng 3.600 tỉ đồng, gồm 4 khu du lịch Vạn Chài, Huyền thoại thần Độc Cước, Thác Voi, Kim Quy và 343 cơ sở lưu trú với 6.829 phòng, 16.064 giường. Bên cạnh đó, còn có 23 dự án đầu tư kinh doanh du lịch đang được triển khai thực hiện với tổng số vốn đăng kí 3.000 tỉ đồng...

Công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch trong thời gian qua đã được tích cực đẩy mạnh, đổi mới hình thức như tổ chức Trung tâm Thông tin - Tư vấn về du lịch cho các đối tượng là doanh nghiệp, khách du lịch tại Sầm Sơn; tư vấn cho 32 đoàn khách đi tham quan các danh thắng

trong tỉnh; biên soạn 4.000 cuốn sách giới thiệu về du lịch Thanh Hoá theo các chủ đề; cải tiến hình thức, nội dung tham gia lễ hội: lễ hội Lê Hoàn, lễ kỉ niệm 40 năm chiến thắng Hàm Rồng - Nam Ngạn, lễ hội Lam Kinh, hội chợ thương mại và triển lãm kinh tế tỉnh Thanh Hoá. Đa dạng hoá, hiện đại hoá phương thức truyền thông thông tin qua mạng Internet, thư điện tử... Nhờ tích cực tuyên truyền mà hình ảnh về du lịch Thanh Hoá ngày càng có sức thu hút đông đảo khách tham quan và các nhà đầu tư.

Hoạt động lưu trú là lĩnh vực kinh doanh chủ yếu, chiếm 42% doanh thu toàn ngành, đưa Thanh Hoá trở thành 1 trong 5 tỉnh, thành phố có số lượng khách sạn nhiều nhất cả nước. Chất lượng lưu trú được đặc biệt quan tâm; riêng năm 2005, đã có 30 cơ sở lưu trú được nâng cấp với tổng số vốn đầu tư 90 tỉ đồng, 16 khách sạn được xếp hạng sao. Công suất sử dụng phòng nghỉ bình quân đã được nâng lên từ 51% năm 2000 lên 64,5% năm 2005. Toàn tỉnh có 21 doanh nghiệp lữ hành; trong đó, 8 công ty TNHH, 8 công ty cổ phần, 2 doanh nghiệp nhà nước, 1 doanh nghiệp tư nhân và 2 chi nhánh văn phòng đại diện. Tuy nhiên, doanh số hoạt động kinh doanh lữ hành còn khá khiêm tốn, chỉ chiếm tỉ trọng gần 30% trong tổng doanh thu toàn ngành. Để đẩy mạnh hoạt động kinh doanh lữ hành, Sở Du lịch đã chủ động khảo sát, xây dựng nhiều sản phẩm mới, mang tính đặc thù thông qua việc khảo sát các điểm đến mới: khu bảo tồn thiên nhiên Pù Luông, động Tiên Sơn, xây dựng tour du lịch làng nghề, đồng thời phối hợp với các tỉnh bạn tiếp tục hoàn chỉnh chương trình "1000 năm những kinh đô Việt Nam".

Trong năm 2005, Sở đã phối hợp với các cơ sở đào tạo nghiệp vụ du lịch trong và ngoài tỉnh tổ chức 2 lớp bồi dưỡng nghiệp vụ du lịch cho 150 học viên là cán bộ, công nhân viên trong các khách sạn, nhà nghỉ. Riêng UBND thị xã Sầm Sơn đã tổ chức 12 lớp bồi dưỡng giao tiếp ứng xử cho 1.000 học viên, góp phần cải thiện chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch phục

vụ du khách.

Với những nỗ lực trên, trong năm qua, lượng khách du lịch đến Thanh Hoá đạt 1.000.000 lượt; trong đó, có 6.500 lượt khách quốc tế. Doanh thu du lịch đạt 245 tỉ đồng, tăng bình quân 23%/năm; trong đó, doanh thu lưu trú đạt 126 tỉ đồng, doanh thu ăn uống đạt 96 tỉ đồng, doanh thu khác 49 tỉ đồng. Nộp ngân sách nhà nước đạt 15 tỉ đồng, tăng 41,2% so với năm 2004.

Với những kết quả trên, hoạt động du lịch ở Thanh Hoá những năm qua đã có nhiều tiến bộ, đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Tuy nhiên, với nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan, kết quả hoạt động du lịch ở Thanh Hoá còn khiêm tốn so với tiềm năng sẵn có: tốc độ tăng trưởng du lịch so với một số tỉnh bạn có điều kiện tương đồng còn thấp; chất lượng các sản phẩm du lịch chưa cao; triển khai quy hoạch phát triển du lịch còn chậm; hoạt động kinh doanh du lịch còn thiếu tính chuyên nghiệp; đặc biệt, hoạt động du lịch Sầm Sơn chưa khai thác hết tiềm năng; công tác QLNN về du lịch còn hạn chế về hiệu lực, hiệu quả...

2. Những giải pháp chủ yếu phát triển du lịch giai đoạn 2006-2010.

Trong giai đoạn 2006-2010, tỉnh tiến hành thực hiện "Chương trình hành động về du lịch Thanh Hoá - hướng đến thiên niên kỉ mới"; trong đó, đảm bảo tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm đạt từ 20% trở lên; đón được 2.460.000 lượt khách (trong đó, có 60.000 lượt khách quốc tế); phục vụ 4.560.000 ngày khách; tổng doanh thu du lịch đạt 800 tỉ đồng... Để thực hiện tốt các chỉ tiêu trên, trong thời gian tới, ngành Du lịch Thanh Hoá cần làm tốt các giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức của cộng đồng đối với sự nghiệp phát triển du lịch, mở các cuộc vận động tuyên truyền giáo dục, nâng cao nhận thức và trình độ dân trí cho cán bộ và nhân dân trong tỉnh về vị trí, vai trò và ý nghĩa của việc phát triển kinh

tế du lịch trong giai đoạn này. Sở Du lịch phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng mở chuyên mục “Hương đất, tình người quê Thanh” trên Đài Phát thanh - Truyền hình Thanh Hoá; xây dựng thêm chuyên mục “Thông tin nóng” phản ánh những việc làm mang tính thời sự của Du lịch Thanh Hoá. Tăng cường công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch bằng cách mở rộng quan hệ với các tổ chức hoạt động du lịch trong nước, các tổ chức ngoại giao, kiều bào ở nước ngoài nhằm giới thiệu tiềm năng du lịch tỉnh. Tập trung công tác nghiên cứu thị trường khách du lịch trong và ngoài nước, duy trì và mở rộng thị trường khách truyền thống thông qua việc nâng cao chất lượng các sản phẩm du lịch; mở rộng liên kết với các địa phương để xây dựng những sản phẩm du lịch đặc trưng của vùng, miền, tạo dựng thương hiệu cho các sản phẩm du lịch của địa phương.

Hai là, xây dựng quy chế quản lý các quy hoạch du lịch và quản lý hoạt động khai thác tài nguyên kinh doanh du lịch theo quy định của pháp luật; tập trung huy động vốn để đẩy nhanh công tác đầu tư, tăng cường thêm vốn của địa phương, kết hợp với vốn của trung ương, bố trí vốn tập trung cho các dự án đầu tư ở các điểm quan trọng, đồng thời có các biện pháp thu hút vốn đầu tư của các tổ chức trong và ngoài nước, vận dụng linh hoạt các hình thức tạo vốn thông qua đất đai, tài sản sử dụng không có hiệu quả thuộc các tổ chức nhà nước hiện đang quản lý. Phối hợp và lồng ghép chương trình đầu tư của Nhà nước theo tinh thần Nghị quyết 37,39 NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế các tỉnh vùng núi phía Bắc và các tỉnh miền Trung, Tây Nguyên để đầu tư xây dựng các khu, điểm du lịch miền núi, ven đường Hồ Chí Minh...

Ba là, đẩy mạnh việc đầu tư tạo sản phẩm mới, tập trung vừa trùng tu, tôn tạo vừa khai thác các giá trị văn hoá - lịch sử tại các khu du lịch Lam Kinh, thành nhà Hồ... các giá trị thiên nhiên tại các khu vực sinh thái biển và các vườn quốc gia: bốn

En, Pù Luông, Xuân Liên... Phối hợp với các ngành để tạo ra một số sản phẩm du lịch mới thông qua các hoạt động của làng nghề truyền thống, các lễ hội có ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Đồng thời, chú trọng nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch thông qua việc hạn chế xây dựng các khách sạn có quy mô nhỏ, manh mún tại Sầm Sơn; xây dựng tính chuyên nghiệp trong cung cấp sản phẩm du lịch, tạo nên thương hiệu bền vững cho du lịch Thanh Hoá.

Bốn là, tăng cường phối hợp có hiệu quả giữa các ngành, các cấp trong QLNN về du lịch, phân định rõ trách nhiệm của mỗi ngành tránh chồng chéo, tránh đùn đẩy, giải quyết nhanh gọn mọi vấn đề phát sinh trong du lịch: vấn đề quản lý quy hoạch, đầu tư, khai thác tài nguyên du lịch, quản lý trật tự trong hoạt động kinh doanh... Chỉ đạo tổ chức hoạt động du lịch Sầm Sơn có sự chuyển biến rõ rệt hơn các năm trước. Tổ chức và tăng cường hệ thống bộ máy QLNN về du lịch các cấp, cân quan tâm đến bộ máy QLNN về du lịch đối với các địa phương như Sầm Sơn, TP. Thanh Hoá, huyện Thọ Xuân, Vĩnh Lộc, Nga Sơn, Như Thanh, Cẩm Thủy, Quan Hoá... Đồng thời, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức làm du lịch.

Năm là, chú trọng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch. Phát triển lực lượng doanh nghiệp du lịch đảm bảo số lượng và chất lượng theo hướng: doanh nghiệp vừa và nhỏ chiếm đa số; phát triển doanh nghiệp có tiềm lực; khuyến khích các doanh nghiệp đa ngành nghề... Tăng cường nâng cao trình độ quản lý, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của lao động dịch vụ Thanh Hoá. Hướng dẫn các cơ sở du lịch trong tỉnh cử lao động đi đào tạo và bồi dưỡng kiến thức quản lý kinh tế, nghiệp vụ chuyên môn tại các cơ sở đào tạo nghiệp vụ du lịch trong nước. Ưu tiên đầu tư cho đào tạo, bồi dưỡng một số nghiệp vụ như hướng dẫn viên, thuyết minh viên, giao tiếp văn hoá cộng đồng... □